Suomen kehityspolitiikan tila 2018 - tarkastelussa sukupuolten tasa-arvo

- KPT:n arvio: kiitokset ja kritiikki
- Pääviestit seuraavalla hallituskaudelle
  1. Kehitysrahoitus ja sen kohdentuminen kuntoon
  2. Suomen on sitouduttava parhaisiin kansainvälisiin käytäntöihin
  3. Yksityissektorin tuki ei saa jäädä sukupuolisokeaksi
  4. Tasa-arvotyö, kehitysyhteistyö ja kestävä kehitys vaativat ylihallituskautisen perustan

KPT:n arvio tasa-arvon toteutumisesta kehitysyhteistyössä ja -politiikassa

Kiitos! ☺

- Sukupuolten tasa-arvo on kestävän kehityksen ehto, joka on huomioitu Suomen kestävän kehityksen toimintaohjelmassa ja kehityspolitiikan painopisteenä ja läpileikkaavana tavoitteena.
- Suomi tekee tasa-arvotyötä monipuolisesti eri kanavia pitkin. Tälle työlle on kova kysyntä ja tarve kumppanimaissa ja kansainvälisesti.
- Suomen tasa-arvotyö hauraissa valtioissa ja humanitäärisessä avussa on huomionarvoista.
- Suomi on aktiivinen EU:ssa ja muilla kansanvälisillä foorumeilla (erityisesti SRHR-kysymyksissä).
    - Suomen ulkosuhteissa uusi kansallinen 1325-toimintaohjelma sekä naisten taloudellista voimaannuttamista tukeva kauppapolitiikka luovat suuria odotuksia.

Kritiikkiä... ☹

- Merkittävin ristiriita liittyy rahoituksen määrään ja kohdentumiseen.
- Parhaat tasa-arvotyön kv. käytännöt eivät ole juurtuneet Suomen toimintatapoihin.
- Yksityissektorin saamaa kehitysrahoitusta ja pääoma- ja lainamuotoisia finanssisijoituksia tulisi tarkastella johdonmukaisemmin sukupuolinäkökulmasta.

1. Resurssit ja sitoutuminen kuntoon

- Aikataulu ja suunnitelma kehitysrahoituksen nostamiseksi 0,7/BKTL-polulle on tekeillä UM:ssä.
  - Tietoa tasa-arvotavoitteen näkökulmasta ei vielä ole.
- Sukupuolten tasa-arvo nostettiin kehityspolitiikan 1. prioriteetiksi, mutta samalla rahoitus väheni 40 prosenttia osana kehitysyhteistyön leikkauksia.
- Sukupuolten tasa-arvoa edistävän kehitysyhteistyön *kokonaisosuus* kaikesta kehitysyhteistyöstä on vähentynyt (37% v. 2015, 32% v. 2016 ja 35% v. 2017)
- EU:n tavoite, johon Suomi on sitoutunut, on nostaa tasa-arvotyön kokonaisosuus 85% 2020 mennessä. Tavoite sisältää toimet, joissa tasa-arvo on pää- tai osatavoite.
  - Suomella ei ole suunnitelmaa tämän saavuttamiseksi.
- Tilastotietoa tarvitaan rahoituksen kohdentumisesta tasa-arvotyön eri aloille (koulutus, peruspalvelut, pol. & tal. –oikeudet).

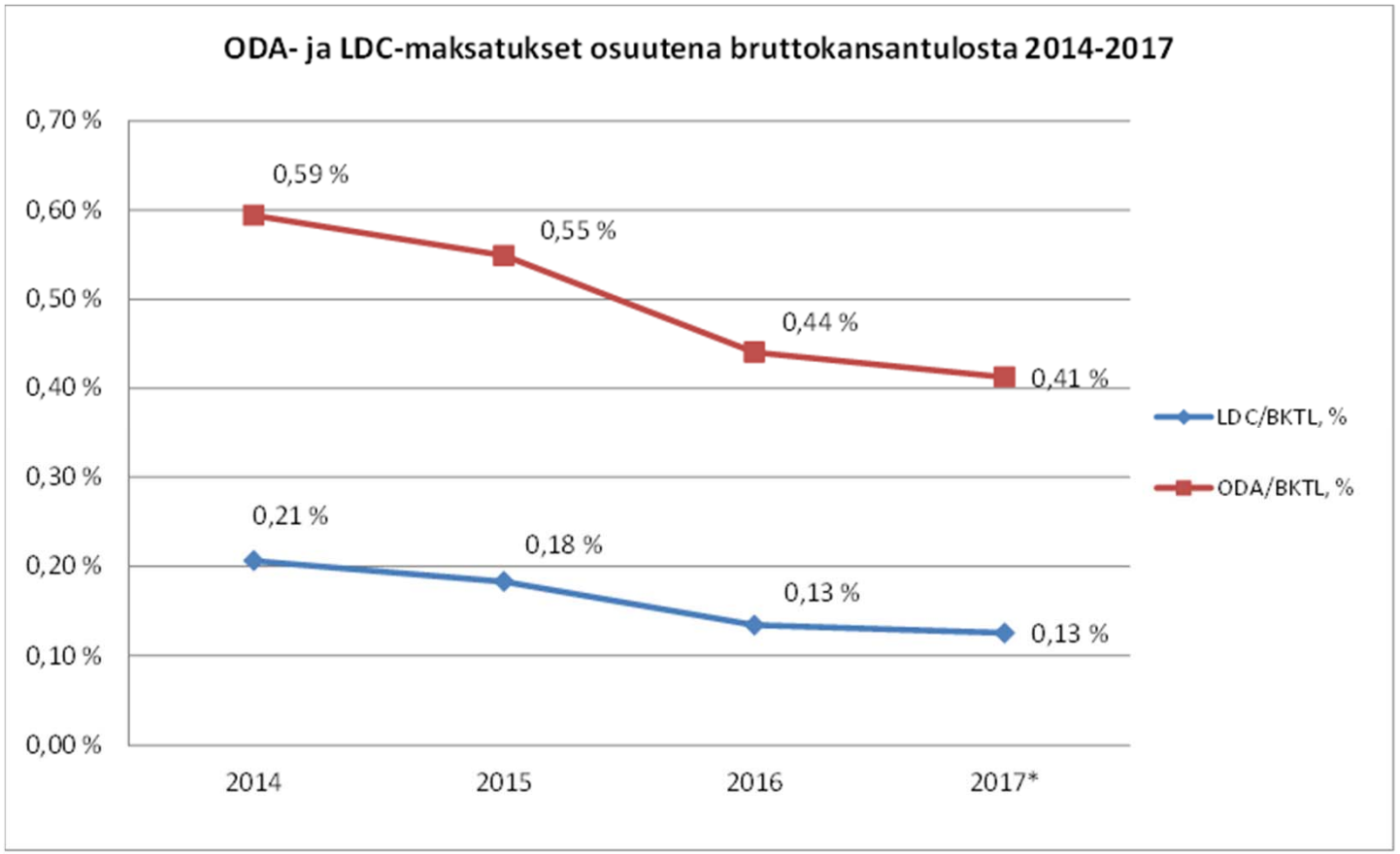

Lähde: UM 2018

2. Parhaat kansainväliset ohjeet käyttöön

- Suomi on ollut aktiivisesti mukana luomassa parhaita kansainvälisiä käytäntöjä – muttei ole jalkauttanut niitä kotona.
- OECD 2016 *Gender guidelines* – on otettava viipymättä käyttöön
  - Ohjeistuksen avulla voidaan varmistaa, että projekti tai hanke edistää tarkoituksenmukaisesti ja paikalliseen tilanteeseen sopivasti tasa-arvoa.
  - Se todentaa rahoituksen kohdentuminen tasa-arvotyöhön, asettaa mittarit ja seurannan sekä toimii luotettavan tilastoinnin perustana.
- EU sukupuolten tasa-arvoa edistävä toimintasuunnitelma (2016-2020)
  - Kirittää kaikkia toimijoita tasa-arvotyöhön kehitysyhteistyön sisällä – ja laajemmin.

3. Yksityissektorin tuki ei saa jäädä sukupuolisokeaksi

- Sukupuolten tasa-arvo kaikessa kehitysyhteistyössä ja –politiikassa – periaate koskee myös yksityissektoria ja pääoma- ja lainamuotoista finanssisijoittamista.
- Sukupuolten tasa-arvo voimakkaammin mukaan yksityissektorin vahvistamiseen ja finanssisijoituksiin
  - UM:n on nostettava sukupuolten tasa-arvon yhdeksi Finnfundin omistajaohjauksen kehitysvaikutuksia turvaavaksi reunaehdoksi.
- Huom! Myös kahdenvälisissä maaohjelmissa ja kansalaisjärjestöhankkeissa on kirittävää.
  - Vain kolmessa yhdeksästä maaohjelmasta on tasa-arvo kärjessä (Nepal, Somalia ja Kenia).
  - Kansalaisjärjestöjen työstä 47 prosenttia edistää tasa-arvoa (UM 2016 tilasto).

4. Kehitysyhteistyölle ja tasa-arvolle pysyvä perusta

- Kehitysyhteistyön tuloksellisuus ja laatu vaativat ylihallituskautista otetta
  - Strategialinjaus tai kehitysyhteistyölaki
- Sukupuolten tasa-arvon edistäminen on pidättävä prioriteetina:
  - Sukupuolten tasa-arvo on myös kestävän kehityksen Agenda2030 toteutumisen ehto.
  - Suomi on sitoutunut kansainvälisiin sopimuksiin ja käytäntöihin, joilla on pitkän aikavälin perspektiivi.
  - Sukupuolten tasa-arvon edistäminen on ollut olennainen (ja virallinen) osa kehitysyhteistyötä ja –politiikkaa vuodesta 1993.

Kiitos!

KPT@formin.fi

Taustaksi: KPT:n mandaatti ja missio

- Ainut systemaattisesti Suomen kehityspolitiikkaa, Suomen kv. sitoumuksia ja kansallisia linjauksia seuraava verkosto (2003 -).
- Jäseninä eduskuntapuolueet, intressiryhmät, kansalaisyhteiskunta ja tutkimus sekä eri ministeriöiden ja sidosryhmien asiantuntijat (43 tahoa).
- Nykyisessä KPT:n kokoonpanossa ensimmäistä kertaa mukana naiset ja tytöt – painopiste-edustus.
- Tehtävänä kehityspolitiikan ja kestävän kehityksen edistäminen.
  - Välineenä Suomen kehityspolitiikan tila – arvioraportit, lausunnot ja yleisötapahtumat sekä yhteistyö eri tahojen välillä.